

CURS DE FORMACIÓ CONTINUADA FITXA DEL CURS

Organitza: Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya (CoDiNuCat).

Destinataris: Col·legiades i col·legiats del CoDiNuCat que treballen en l'atenció primària i comunitària.

Títol: MANEIG DE LA DISFÀGIA OROFARÍNGIA, MALNUTRICIÓ I SALUT ORAL.

Dates i horaris: La formació constarà de 5 sessions en línia (20h) en modalitat sincrònica en horari de tarda i es complementarà amb una formació presencial de 5 h al matí a les instal·lacions del CareCityLab de Mataró (Espai Mataró Cuida-CareCityLab).

HORES TOTALES DE FORMACIÓ: 25 HORES

Formació ONLINE (Sincrònica)

- **Sessió 1:** dimarts 27 de Maig de 15-19h (Descans de 20 minuts)
- **Sessió 2:** dijous 29 de Maig de 15-19h (Descans de 20 minuts)
- **Sessió 3:** dimarts 3 de Juny de 15-19h (Descans de 20 minuts)
- **Sessió 4:** dijous 5 de Juny de 15-19h (Descans de 20 minuts)
- **Sessió 5:** dimarts 10 de Juny de 15-19h (Descans de 20 minuts)

Formació PRESENCIAL a l'Espai Mataró Cuida-CareCityLab

(Passeig de Marina, 144, 08302 Mataró, Barcelona)

- **Grup 1 (15-20 pers):** Divendres 13 juny (9-14h)
- **Grup 2 (15-20 pers):** Divendres 20 juny (9-14h)

Lloc: Formació en línia sincrònica i presencial a Mataró

Coordinació general: Paula Viñas Beumala i Pere Clavé i Civit

Equip docent:

Paula Viñas Beumala
Omar Ortega Fernández
Alberto Martín Martínez
Mireia Bolívar Prados
Marta Santiago Carrasco

Abel Llovet i Gutiérrez
Elisabet Lavado Ribas
Jorge Ivan Castañeda
Laura Minguela Enriquez

Aspectes a tenir en compte:

- 1- La sala estarà oberta 15 minuts abans de la formació.
- 2- És molt important posar el nom complet (nom i cognoms).
- 3- Per qualsevol incidència podeu contactar amb formacio@codinucac.cat.

METODOLOGIA DOCENT

El curs tindrà un total de 25 hores repartides de la següent manera:

- Formació de 20 hores en modalitat en línia (síncrona) i 5 hores de formació en modalitat presencial

- Avaluació final: Dintre de les hores de formació es dura a terme una prova d'avaluació de 30 preguntes a la finalització de la formació per comprovar l'aprenentatge dels participants.

Contingut general:

L'avaluació i tractament de l'estat nutricional i les cures de la salut oral dels pacients amb DO són cabdals per a minimitzar les potencials complicacions. L'abordatge d'aquestes condicions s'ha tractat prèviament mitjançant la Intervenció Mínima Massiva (IMM).

Es necessari que els professionals de la salut que tenen cura dels pacients amb DO en qualsevol nivell assistencial coneguin la natura de les alteracions deglutòries, nutricionals i de salut oral així com el seu maneig per millorar els resultats de salut així com la qualitat de vida dels qui pateixen DO.

OBJECTIUS GENERALS

Millorar les competències professionals del dietista nutricionista en el diagnòstic i tractament de la disfàgia dins d'un equip multidisciplinari.

ESPECÍFICS

- ✓ Incrementar els coneixements clínics del Dietista-Nutricionista de la salut sobre DO, estat nutricional i higiene oral.
- ✓ Identificar les alteracions de la deglució, de l'estat nutricional i de la salut oral i aprendre estratègies per a compensar-les.
- ✓ Conèixer els mètodes de criatge, diagnòstic clínic i instrumental disponibles per a detectar la DO.
- ✓ Identificar els abordatges de tractament compensador per a l'adaptació de fluids i textures per tal d'assegurar una correcta hidratació i nutrició dels pacients amb DO.

PROGRAMA Part ONLINE (síncrona)

Tarda 1 (4h): Dimarts 27 de Maig de 15-19h

1. Introducció del curs (Paula Viñas Beumala)
2. Generalitats, conseqüències clíniques i econòmiques de la Disfàgia Orofàríngia (DO) (Omar Ortega Fernández)
 - 2.1 Generalitats de la DO: Anatomia, fisiologia i biomecànica de la deglució.
 - 2.2. Definició de DO, prevalença, fisiopatologia, factors de risc, complicacions, fenotips.
 - 2.3. Health Economics. El cost de la DO i les seves complicacions.
3. Diagnòstic i noves tecnologies en DO (Alberto Martín Martínez).
 - 3.1. Diagnòstic
 - 3.2. Cribratge (EAT-10 i altres mètodes de cribratge)
 - 3.3. Avaluació clínica (Mètode d'Exploració Clínica Volum-Viscositat)
 - 3.4. Avaluació instrumental (VFS, Endoscòpia de la deglució i manometria esofàgica).
 - 3.5. Noves tecnologies en DO: eines d'intel·ligència artificial.

Tarda 2 (4h): Dijous 29 de Maig de 15-19h

1. Tractament de la DO
 - 1.1. Tractament rehabilitador
 - 1.2. Postures i maniobres de rehabilitació (Jorge Ivan Castañeda)
 - 1.3. Reologia alimentària: característiques reològiques i texturals del tractament compensador (Mireia Bolívar Prados)
 - 1.4. Electroestimulació de la deglució i estimulació cerebral no invasiva (Omar Ortega Fernández)
2. Importància de la Salut Oral en pacients amb DO (1h) (Omar Ortega Fernández)
 - 2.1. Estat d'higiene oral (HO) en pacients ancians amb DO
 - 2.2. Avaluació d'HO
 - 2.3. Tractament i recomanacions d'HO

Tarda 3 (4h): Dimarts 3 de Juny de 15-19h (Paula Viñas Beumala)

1. Estat nutricional en pacients amb disfàgia
 - 1.1. Desnutrició a l'ancià. Valoració geriàtrica integral, requeriments nutricionals.
 - 1.2. Fenotip de pacient ancià amb DO
 - 1.3. Avaluació nutricional: Cribratge i diagnòstic
 - 1.4. Requeriments energètics, nutricionals i d'hidratació.
 - 1.5. Eines i estratègies de valoració nutricional, guies clíniques i documents de consens.

- 1.6. Tractament dietètic-nutricional
- 1.7. Fortificació de la dieta i suplementació nutricional oral
- 1.8. Adaptació de fluids i com millorar la hidratació
- 1.9. Dietes de Textura Modificada i la seva industrialització a un hospital general
- 1.10. Tractament compensador de la DO
- 1.11. Fenotip de pacient amb DO hospitalitzat i necessitats terapèutiques.
- 1.12. Intervencions Mímines i Òptimes Massives + casos clínics

Tarda 4 (4h): Dijous 5 de Juny de 15-19h (Marta Santiago Carrasco)

- 1. Consideracions nutricionals en diferents fenotips de pacient amb DO
 - 1.1. Disfàgia sarcopènica: diagnòstic i tractament.
 - 1.2. ELA, Parkinson, Ictus, demència i càncer de cap i coll
- 2. Valoració morfofuncional
- 3. Equip multidisciplinari i paper del dietista-nutricionista en diferents àmbits de treball. Prescripció d'espessidors i maneig de la DO l'atenció primària

Tarda 5 (4h): Dimarts 10 de Juny de 15-19h

- 1. Maneig de la disfàgia, nutrició i higiene oral en nens i adolescents amb necessitats educatives especials (2h)(Equip Arboç: Elisabet Lavado Ribas, Alberto Martín Martínez i Paula Viñas Beumala)
 - 1.1. Trastorns deglutoris i de masticació (com mengen els alumnes?): Generalitats de la DO, cribratge i diagnòstic en nens i joves, avaluació masticació (EDACS, Karaduman), graus de DO i la seva relació amb el GMFCS, resultats nutricionals escola (resultats estudis), curés del botó gàstric.
 - 1.2. Salut bucodental.
 - 1.3. Avaluació dels trastorns nutricionals i tractament. Corbes de creixement i pes, prevalença i factors de risc. Dietes de textura modificada, enriquiments, SNO i NE.
 - 1.4. Fluids i textures. Com garantir una correcta alimentació e hidratació en una escola d'educació especial. Experiència a l'Escola d'Educació Especial l'Arboç.
- 2. Maneig en adults amb discapacitat intel·lectual (2h))(Marta Santiago Carrasco i Laura Minguella Enríquez)
 - 2.1. Trastorns deglutoris i de masticació. Es pot compensar i rehabilitar la DO?
 - 2.2 Importància de la higiene oral en persones amb discapacitat i la seva relació amb la DO.
 - 2.3. Trastorns nutricionals en persones amb discapacitat i com millorar l'estat nutricional de les persones ateses.
 - 2.4 Resultats estudis amb adults de la Fundació el Maresme.
- 3. Prova d'avaluació

ROTACIÓ PRESENCIAL AI CARECITY LAB (5H)(Grups de 15-20 persones/dia)

En aquestes hores es dura a terme proves pràctiques on el participant podrà veure i fer el MECV-V, el maneig de la Higiene Oral dels pacients amb DO, postures i maniobres més adequades amb els pacients amb DO i el taller de Dietes de Textura Modificada i de fluids amb l'encarregat de les Dietes per als pacients amb DO, de l'hospital de Mataró.

Grup 1 (15-20 pers): Divendres 13 juny (9-14h)

Grup 2 (15-20 pers): Divendres 20 juny (9-14h)

- 1- Taller de MECV-V Mètode D'Exploració Cínica Volum- Viscositat (Alberto Martín Martínez)
- 2- Maneig de la Higiene oral (Alberto Martín Martínez)
- 3- Postures i maniobres (Jorge Ivan Castañeda)
- 4- Taller de Dietes de Textura Modificada i de fluids (Abel Llovet i Gutiérrez i Paula Viñas Beumala)